

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра лісового та садово- паркового господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
Естетика та композиція ландшафту
Підготовки Магістра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Естетика та композиція ландшафту» підготовки магістра

Розробник: Шепелюк Марія Олександрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ _____ Андрєєва В. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

протокол № 1 від 02 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри: _____ _____ Андрєєва В. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, Н4 Лісове господарство, Лісове господарство, Другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 1
		Семестр <u>2-ий</u>
ІНДЗ: немає		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Викладач: [Шепелюк Марія Олександрівна](#), кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: shepeliuk.mariia@vnu.edu

Розклад занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Силабус вибіркового освітнього компонента «Естетика та композиція ландшафту» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти магістерського рівня.

Завданням освітнього компонента є надання студентам теоретичних основ комплексного формування ландшафтного середовища міста; розгляд творчих методів в композиції ландшафтних об'єктів; загальних положень формування ландшафтного середовища міста; стильові засади формування ландшафтних об'єктів; а також здобуття практичних навичок щодо інноваційних прийомів та методів комплексного формування ландшафтного середовища; засвоєння алгоритму проектного процесу формування ландшафтного середовища.

Під час навчання у студентів формується бачення проблемних ситуацій в архітектурно-міському та ландшафтному середовищі та вміння знаходити шляхи вирішення проблеми через звернення до світового досвіду і через пошук індивідуального підходу. Вищенаведене у свою чергу формуватиме та розвиватиме їх критичне мислення, лідерські здібності та здібності до комплексного вирішення проблем, а також вміння планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.

2. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практичні (семінарські)	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. <u>Загальні положення формування ландшафтного середовища міста</u>						
Тема 1. Загальні положення формування ландшафтного середовища міста.	16	1	2	12	1	ДС, РЗ/К / 10
Тема 2. Природна форма – основа формоутворення в архітектурі. Взаємозв'язок людини з природним ландшафтом. Ландшафтні форми.	16	1	2	12	1	ДС, РЗ/К / 15
Тема 3. Семантична складова ландшафтних форм. Приклади ландшафтно-архітектурних композицій. Елементи природного ландшафту міського середовища.	16	1	2	12	1	ДС, РЗ/К / 15
Тема 4. Стиль та емоційна організація ландшафтного середовища. Історичні та сучасні стилі у садово-парковому мистецтві.	16	1	2	12	1	ДС, РЗ/К / 15
Разом за модулем 1	64	4	8	48	4	55
Змістовий модуль 2. <u>Інноваційні прийоми та методи композиційного формування ландшафтного середовища міста</u>						
Тема 5. Поняття архітектурної композиції. Елементи композиції і варіанти композиційних побудов в ландшафтному середовищі.	18	2	2	13	1	ДС, РЗ/К / 15
Тема 6. Поняття просторових осей і їх роль в побудові композиції. Принцип масштабних опозицій як композиційний засіб формування образу.	18	2	2	13	1	ДС, РЗ/К / 15
Тема 7. Композиційний аналіз ландшафтного середовища. Проектний процес формування архітектурно-ландшафтного середовища.	20	2	2	14	2	ДС, РЗ/К / 15
Разом за модулем 2	56	6	6	40	4	45
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Проаналізувати поняття ландшафтного середовища міста та його основні складові (природні, антропогенні, соціальні, екологічні).
2. Розкрити роль природної форми як основи формоутворення в архітектурі. Навести приклади використання природних форм у міському ландшафтному проектуванні.
3. Дослідити взаємозв'язок людини з природним ландшафтом та його вплив на формування комфортного міського середовища.
4. Охарактеризувати основні типи ландшафтних форм (рельєфні, водні, рослинні, штучні) та їх роль у структурі міського простору.
5. Проаналізувати семантичну складову ландшафтних форм: символіка, культурні значення, асоціативне сприйняття. Навести приклади ландшафтно-архітектурних композицій.
6. Описати стильову та емоційну організацію ландшафтного середовища. Порівняти історичні та сучасні стилі садово-паркового мистецтва.
7. Вивчити поняття архітектурної композиції в ландшафтному середовищі, її елементи та варіанти композиційних побудов.
8. Розкрити поняття просторових осей у ландшафтній композиції та їх роль у формуванні структури міського простору.
9. Проаналізувати принцип масштабних опозицій (велике–мале, відкрите–закрите, світле–темне) як засіб формування образу ландшафтного середовища.
10. Виконати композиційний аналіз конкретного ландшафтного об'єкта (парк, сквер, набережна) та описати проектний процес формування архітектурно-ландшафтного середовища.

Перелік тем практичних робіт

- Практична робота 1. Аналіз ландшафтного середовища міста як об'єкта естетичного формування
- Практична робота 2. Природна форма як основа формоутворення в ландшафтній архітектурі.
- Практична робота 3. Семантична складову ландшафтних форм і їх естетичне значення.
- Практична робота 4. Стиль і емоційна організація ландшафтного середовища.
- Практична робота 5. Архітектурна композиція в ландшафтному середовищі.
- Практична робота 6. Просторові осі та масштабні опозиції як засоби художньої виразності ландшафту.
- Практична робота 7. Композиційний аналіз та проектний процес формування естетичного ландшафтного середовища.

IV. Політика оцінювання

1. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	Загальна кількість балів
10	15	15	15	15	15	15	100

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедалайнів

Практичні навички (виконання практичної роботи) оцінюються за результатами виконання практичної роботи чи виступу на семінарському занятті. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). Практична робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час письмового опитування заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль – залік. Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/woztgm>).

Перелік підсумкових питань

1. Поняття ландшафтного середовища міста та його основні складові.
2. Фактори формування міського ландшафту (природні, соціальні, містобудівні, екологічні).
3. Роль ландшафтно-архітектури у формуванні якості міського середовища.
4. Принципи формування ландшафтного середовища міста.
5. Природна форма як основа формоутворення в архітектурі та ландшафті.
6. Взаємозв'язок людини з природним ландшафтом та його вплив на сприйняття простору.
7. Поняття та класифікація ландшафтних форм.
8. Рельєф як основний елемент формування ландшафтних форм.
9. Водні об'єкти як елемент міського ландшафту.
10. Рослинність як формоутворюючий компонент ландшафту.
11. Семантична складова ландшафтних форм та її значення в ландшафтній архітектурі.
12. Символіка природних і штучних ландшафтних форм.
13. Приклади ландшафтно-архітектурних композицій у міському середовищі.
14. Основні елементи природного ландшафту міста.
15. Поняття стилю в ландшафтному середовищі.
16. Емоційна організація ландшафтного середовища та її вплив на людину.
17. Характеристика історичних стилів садово-паркового мистецтва (регулярний, пейзажний, бароковий, класичний).
18. Сучасні стилі ландшафтно-архітектури та їх особливості.
19. Прийоми стилістичного формування ландшафтного середовища міста.
20. Поняття архітектурної композиції в ландшафтному середовищі.
21. Основні елементи композиції (точка, лінія, площа, об'єм, домінанта, акцент, ритм).
22. Варіанти композиційних побудов у ландшафтному середовищі (симетричні, асиметричні, регулярні, пейзажні).
23. Поняття просторових осей у ландшафтній композиції.
24. Роль композиційних осей у формуванні структури міського простору.
25. Принцип масштабних опозицій у ландшафтній композиції.

26. Контраст і нюанс як засоби формування образу ландшафту.
27. Поняття композиційного аналізу ландшафтного середовища.
28. Етапи композиційного аналізу ландшафтного об'єкта.
29. Проектний процес формування архітектурно-ландшафтного середовища.
30. Роль інноваційних методів і технологій у сучасному формуванні ландшафтного середовища міста.

Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Дідик В.В., Максим'юк Т.М. Естетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади. Львів : Львівська Політехніка», 2012. 244 с.
2. Русанова І. В., Шульга Г. М. Інженерний благоустрій територій». Підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 260 с.
3. Кепко О. І., Чумак Н. М. Комп'ютерне проектування садово-паркових об'єктів: Навч. посібн. Умань: «Візаві», 2020. 196 с.
4. Олійник О. П. Теорії та концепції дизайну. Навч. посібник. 2020. 256 с.
5. Естетика: навчальний посібник / за ред. Анучина Л. В., Пивоваров В. М., Уманець О. В. Харків: Право, 2022. 284 с.
6. Yardzen. веб-сайт. URL: <https://yardzen.com/>
7. Landscape Design веб-сайт. URL: <https://www.smartdraw.com/landscape-design/>